

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

កូនសៀវភៅ ស្តីពី
បច្ចេកទេសដាំដំណាំដំឡូងមី
ដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
Climate Resilient Cassava Growing Technique

រៀបចំដោយ កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (ASPIRE)

ឧបត្ថម្ភដោយ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងមូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍកសិកម្ម (IFAD)

រាជធានីភ្នំពេញ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៨

អារម្ភកថា

ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការផ្ទេរនូវចំណេះដឹង បច្ចេកវិទ្យា និង
នវានុវត្តន៍ថ្មីៗដែលធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ការផ្សព្វផ្សាយនេះរួមចំណែកក្នុងការ
ដោះស្រាយ គ្រោះធម្មជាតិ និងបញ្ហានានាដល់កសិករ និងសហគមន៍កសិកម្ម សំដៅជំរុញការ
បង្កើនផលិតភាព គុណភាព សុវត្ថិភាពផលិតផលកសិកម្ម និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយ
កសិកម្មកម្ពុជានាឆ្នាំ ២០១៥ បានបង្ហាញថា កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយត្រូវបញ្ឈប់បញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធ
ទៅនឹងធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន ក៏ដូចជាបញ្ហាសុខភាព ទៅក្នុងឯកសារសម្ភារនិងសារ
ផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម តាមរយៈការចែករំលែកចំណេះដឹងអំពី ការអនុវត្តលើការគ្រប់គ្រងទី
ជម្រាល ការគ្រប់គ្រងនិងការអភិរក្សដី ទឹក និងក្សេត្រ-រុក្ខកម្ម បង្កើនផលិតភាព ពិពិធការប
នីយកម្ម និងពាណិជ្ជបនីយកម្មកសិកម្ម ដោយបង្កើនការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេស
កសិកម្ម ដល់កសិករ ការស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសកសិកម្ម សំដៅបង្កើនទិន្នផលដំណាំ សុវត្ថិភាព
ចំណីអាហារ ក្នុងបរិបទតម្រូវការទីផ្សារ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ បច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ(ASPIRE)
បានរៀបចំ “ឯកសារបច្ចេកទេស ស្តីពីបច្ចេកទេសដំណាំដំឡូងមី ដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួល
អាកាសធាតុ “ នេះឡើង ដោយបានពិភាក្សាជាមួយអ្នកបច្ចេកទេស អ្នកឯកទេស និងអង្គភាព
ជំនាញបច្ចេកទេសនានា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទសូមដាក់ចេញនូវ
ឯកសារបច្ចេកទេស ស្តីពី វិធីសាស្ត្រដាំដំឡូងមី ដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែល
ជាឯកសារគ្រឹះសម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ អង្គការ
ក្រៅរដ្ឋាភិបាល ភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិនៅមូលដ្ឋាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់យកទៅអនុវត្តក្នុងការផ្ទេរ
បច្ចេកវិទ្យា និងវិធីសាស្ត្រកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដល់កសិករនិងអ្នក
ផលិតទទួលបានគុណភាពខ្ពស់ និងបង្កើនប្រាក់ចំណូល។

ថ្ងៃ **ពុធ** ៤ ខែ **ស្អាត** ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី...៣០.....ខែ...**សីហា**...ឆ្នាំ២០១៨

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម	1
១. អត្ថប្រយោជន៍នៃដំណាំដំឡូងមី	1
២. ការជ្រើសរើសពូជ	2
៣. ការជ្រើសរើសដើម និងកាត់ដើម	2
៤. ការរៀបចំដី និងការដាំដុះ	3
៥. ការថែទាំ	5
៦. សត្វល្អិត និងជម្ងឺលើដំណាំដំឡូងមី	5
៧. ការគ្រប់គ្រងជីជាតិដី	10
៨. ការគ្រប់គ្រងទឹក	11
៩. បច្ចេកទេសប្រមូលផល និងការគ្រប់គ្រងក្រោយពេលប្រមូលផល	11
១០. ប្រតិទិនដាំដុះ និងតម្រូវការទីផ្សារ	12
១១. ផែនការអាជីវកម្មអាស្រ័យលើធនធានដែលមានស្រាប់	12
១២. វិភាគសេដ្ឋកិច្ច	13
ឯកសារយោង	15

សេចក្តីផ្តើម

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុធ្វើឲ្យមានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដល់ផលិតកម្មកសិកម្មជា ពិសេសការធ្វើកសិកម្មដែលពឹងផ្អែកទៅលើធម្មជាតិ។ ការផ្លាស់ប្តូរពេលវេលាដាំដុះដោយសារ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ធ្វើឲ្យមាន ផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់ផលិតកម្មដំណាំដំឡូងមី។ ការកើនឡើងនូវសត្វល្អិតបំផ្លាញ ជម្ងឺ ការប្រែប្រួលរបបទឹកភ្លៀង និងភ្លៀងធ្លាក់មិនទៀងទាត់ រាំងស្ងួត ទឹកជំនន់ ធ្វើឱ្យទិន្នផលដំណាំដំឡូងមីមានការធ្លាក់ចុះដែលអាចធ្វើឲ្យប្រាក់ចំណូល របស់កសិករមានការថយចុះផងដែរ។ ការយល់ដឹងពីវិធានការ និងបច្ចេកទេសកសិកម្មដែលធន់ ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ អាចជួយកាត់បន្ថយនូវហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយ និងការ ខាតបង់ផ្សេងៗ និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលរបស់ កសិករ។ សកម្មភាពសំខាន់ៗមួយចំនួនដែលគួរ អនុវត្តដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យ និងផលប៉ះពាល់ ការប្រែប្រួល អាកាសធាតុក្នុងផលិតកម្ម ដំណាំដំឡូងមីមានដូចជា៖ ការជ្រើសរើសនិងផលិតពូជ ការរៀបចំដីនិងការដាំដុះ ការថែទាំ ការគ្រប់គ្រងសត្វល្អិតចង្រៃនិងជម្ងឺ និងការគ្រប់ដីជាតិដី។

១ អត្ថប្រយោជន៍នៃដំណាំដំឡូងមី

- ជួយថែរក្សាសមត្ថភាព និងផលិតភាពដី កាត់បន្ថយការហូរច្រោះដំឡូងមីមានសក្តានុពល ទិន្នផលខ្ពស់ និងអាចដាំបានទូលំទូលាយក្នុងលក្ខខណ្ឌតំបន់ខ្ពង់រាប ទោះបីជានៅ លើប្រភេទដីខ្សាច់ដីជាតិ និងនៅតំបន់មានទឹកភ្លៀងតិច ឬភ្លៀងមិនទៀងទាត់ ដែល ដំណាំផ្សេងៗមិនអាចដាំបាន
- មើមដំឡូង ជាប្រភពថាមពលមានតម្លៃថោក សម្រាប់ម្ហូបអាហារ ឬចំណីសត្វតាមកសិដ្ឋាន។ ស្លឹកដំឡូងមីមានប្រូតេអ៊ីនខ្ពស់ និងអាចប្រើជាចំណីអាហារមនុស្ស និងសត្វ ។

មើមដំឡូង និងស្លឹកប្រើជាចំណីសត្វ

២.ការជ្រើសរើសពូជ

- ពូជដែលបរិភោគបាន ឬមិនបាន
- ពូជធន់នឹងអាកាសធាតុ សត្វល្អិត ជម្ងឺ
- ពូជពូកែចាក់មើមក្នុងដី
- ផ្តល់ទិន្នផល និងកម្រិតម្សៅខ្ពស់
- ឆាប់ផ្តល់មើម ពេញនិយមសម្រាប់ទីផ្សារ
- ពូជមានសន្ទុះការលូតលាស់ខ្លាំង
- ពូជសម្រាប់បរិភោគមើម: មានសភាពម៉ដ្ឋ រសជាតិផ្អែមច្រើនជាងល្វីង និង ធន់ទៅនឹងភាពរាំងស្ងួត រយៈពេលលូតលាស់ ៨ ទៅ ១២ ខែ។

ពូជ ខេ យូ ៥០

៣.ការជ្រើសរើសដើម និងកាត់ដើម

- ដើមមានសុខភាពល្អ អាយុពី ៨ ទៅ ១៨ខែ គ្មានផ្ទុកសត្វល្អិត និងជម្ងឺ
- ចំពោះពូជមានអាយុ ៨ ខែ ត្រូវកាត់យកតែផ្នែកកណ្តាល
- កាត់ប្រវែង ២០ ទៅ ២៥សង់ទីម៉ែត្រ
- ប្រវែងកំណាត់កង់ដែលត្រូវកាត់ ចំនួន ពី ៥ ទៅ ៧ ភ្នែកក្នុង១កំណាត់ (អាស្រ័យតាមប្រភេទពូជ)
- ត្រូវកាត់នឹងកាំបិត ឬ រណាមុត កុំឲ្យខ្លាំងសំបក និងសាច់ដើមពូជរបួស ។

ការកាត់ដើមដំឡូង